

Vyhláška č. 312/2012 Sb.

ze dne 21. září 2012

o stanovení požadavků na kvalitu paliv používaných pro vnitrozemská a námořní plavidla z hlediska ochrany ovzduší, ve znění vyhlášky č. 154/2014 Sb.

Ministerstvo životního prostředí stanoví podle § 16 odst. 8 zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, (dále jen „zákon“):

§ 1

Předmět úpravy

(1) Tato vyhláška zpracovává příslušné předpisy Evropské unie¹⁾ a upravuje z hlediska ochrany ovzduší

- a) požadavky na kvalitu lodních paliv používaných na plavidlech vnitrozemské plavby²⁾ a plavidlech námořní plavby³⁾, která plují pod vlajkou České republiky,
- b) požadavky na odběr vzorků lodních paliv a ověřování jejich kvality,
- c) způsob prokazování kvality lodních paliv,
- d) náležitosti ohlašování údajů o kvalitě lodních paliv.

(2) Požadavky na kvalitu lodních paliv stanovené touto vyhláškou se nevztahují na použití lodních paliv

- a) ve výzkumu a testování,
- b) určených k přepracování před jejich konečným spálením,
- c) pro další zpracování v rafinérském průmyslu,
- d) na plavidlech důležitých pro zajištění bezpečnosti plavidel nebo záchranu života na moři a
- e) v nezbytných situacích z důvodu poškození plavidla nebo jeho vybavení za předpokladu, že po vzniku škody jsou přijata odpovídající opatření k zabránění nadměrným emisím nebo jejich minimalizování.

§ 2

Základní pojmy

Pro účely této vyhlášky se rozumí

- a) lodním palivem kapalné palivo získané z ropy vhodné k použití na plavidle a paliva uvedená v příloze č. 1 k této vyhlášce,
- b) motorovou naftou palivo, jehož hustota či viskozita odpovídá hodnotě hustoty či viskozity pro třídu DMB uvedená v příloze č. 1 k této vyhlášce,
- c) plynovým olejem palivo, jehož hustota či viskozita odpovídá hodnotě hustoty či viskozity pro třídy DMX, DMA a DMZ uvedená v příloze č. 1 k této vyhlášce,
- d) uvedením na trh dodání nebo poskytnutí lodních paliv třetím osobám k použití na plavidle kdekoli na území České republiky s výjimkou dodání nebo poskytnutí lodních paliv k vývozu v zásobnících plavidel,
- e) metodou snižování emisí doplněk, materiál, přístroj nebo zařízení určené k montáži na plavidlo, jiný postup nebo alternativní palivo, jejichž používání vede ke snížení emisí.

§ 3

Požadavky na kvalitu lodních paliv

(1) Obsah síry podle úmluvy MARPOL v lodních palivech, která se používají na plavidlech námořní plavby při plavbě v kontrolních oblastech emisí oxidů síry⁴⁾, může být nejvýše 0,1 % hmotnostních. Obsah síry v lodních palivech, která se používají na plavidlech námořní plavby na ostatních mořích, může být nejvýše 0,5 % hmotnostních.

(2) Obsah síry v plynovém oleji uvedeném na trh nesmí překročit 0,001 % hmotnostních. Obsah síry v motorové naftě uvedené na trh nesmí překročit 1,5 % hmotnostních.

(3) Obsah síry v lodních palivech používaných

a) vnitrozemskými plavidly nesmí překročit 0,001 % hmotnostních,

b) plavidly námořní plavby v přístavech členských států Evropské unie nesmí překročit 0,1 % hmotnostních.

(4) Přejedání provozu na požadované lodní palivo u plavidel námořní plavby se uskuteční co nejdříve po příplutí plavidla do přístavu členské země Evropské unie a případný přechod provozu na původní lodní palivo se uskuteční co nejpozději před jeho odplutím.

(5) Ustanovení odstavců 3 a 4 se nevztahují na případ, kdy se plavidlo podle zveřejněného jízdního řádu v místě stání nezdržuje déle než 2 hodiny nebo v místě stání vypne všechny motory a po celou dobu odeberá elektrickou energii ze břehu.

(6) Ustanovení odstavce 1 a odstavce 3 písm. b) se nevztahují na plavidla používající metodu snižování emisí, na základě které nepřetržitě plní emisní limity uvedené v příloze č. 3 k této vyhlášce.

(7) Metoda snižování emisí musí být v souladu s kritérii uvedenými v příloze č. 4 k této vyhlášce a musí být schválena postupem podle jiného právního předpisu upravujícího technické požadavky na námořní zařízení⁷⁾ nebo postupem podle přímo použitelného předpisu Evropské unie⁸⁾.

§ 4

Odběr vzorku a ověřování kvality lodních paliv

(1) Osoba uvedená v § 16 odst. 1 zákona zabezpečí odběr vzorku za účelem ověření kvality lodního paliva postupem, který je reprezentativní a co nejpřesněji odráží skutečnou kvalitu lodního paliva. Tento postup se považuje za dodržovaný, je-li postupováno podle určených technických norem⁵⁾ a podle dodatku VI k příloze VI úmluvy MARPOL⁴⁾.

(2) Provedení analýzy vzorku lodního paliva odebraného podle odstavce 1 se zajišťuje postupem, který je reprezentativní a průkazný a co nejpřesněji odráží skutečnou kvalitu lodního paliva. Tento postup se považuje za dodržovaný, je-li postupováno podle určených technických norem⁵⁾ a podle dodatku VI k příloze VI úmluvy MARPOL⁴⁾.

(3) Ověřování kvality lodních paliv uvedených poprvé na trh na území České republiky provádí Česká obchodní inspekce průběžně odběrem vzorků lodních paliv u osoby, která uvádí jako první lodní paliva na trh.

(4) Analýzy odebraných vzorků za účelem sledování kvalitativních ukazatelů lodních paliv jsou prováděny akreditovanou osobou⁵⁾, která o výsledku provedené analýzy vystaví příslušný protokol.

§ 5

Prokazování kvality lodních paliv

(1) Splnění požadavků na kvalitu lodního paliva podle § 3 prokazuje osoba uvedená v § 16 odst. 1 zákona osvědčením o kvalitě paliva, které je součástí každé dodávky lodního paliva. K osvědčení musí být připojen

zapečetěný vzorek dodávaného paliva.

(2) Osvědčení o kvalitě lodního paliva obsahuje

- a) identifikační údaje vystavovatele osvědčení, kterými jsou, jde-li o právnickou osobu, název nebo obchodní firma, právní forma, adresa sídla, identifikační číslo osoby, bylo-li přiděleno; jde-li o podnikající fyzickou osobu, jméno, popřípadě jména a příjmení, identifikační číslo osoby, bylo-li přiděleno, datum narození a adresu místa trvalého pobytu nebo adresu bydliště, popřípadě místo podnikání u osob, které nejsou občany České republiky,
- b) druh lodního paliva, jeho výrobní označení a kód kombinované nomenklatury⁶⁾,
- c) prohlášení o splnění požadavků stanovených pro lodní palivo touto vyhláškou a harmonizovanými nebo určenými technickými normami⁵⁾ s uvedením skutečného obsahu síry, datum poslední kontroly kvality a identifikační údaje o laboratoři, která provedla rozbor,
- d) hmotnost dodávky lodního paliva,
- e) datum nakládky lodního paliva a
- f) jméno, příjmení a podpis oprávněného zástupce subjektu vydávajícího osvědčení a datum vystavení tohoto osvědčení.

§ 6

Obsahové náležitosti hlášení o kvalitě lodních paliv

Údaje o množství lodních paliv a obsahu síry v nich se ohlašují na formuláři podle přílohy č. 2 k této vyhlášce.

§ 7

Účinnost

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem 1. října 2012.

Ministr:

Mgr. Chalupa v. r.

Příloha č. 1 k vyhlášce č. 312/2012 Sb.

TŘÍDY LODNÍCH PALIV

Kvalitativní ukazatel	Jednotka	Limit	Druh lodního paliva			
			Plynový olej DMX	Plynový olej DMA	Plynový olej DMZ	Motorová nafta DMB
Kinematická viskozita při 40 °C	mm ² /s	max.	5,50	6,00	6,00	11,00
		min.	1,40	2,00	3,00	2,00
Hustota při 15 °C	kg/m ³	max.	-	890,0	890,0	900,0

OBSAHOVÉ NÁLEŽITOSTI HLÁŠENÍ O KVALITĚ LODNÍCH PALIV

1. Identifikační údaje osoby, která jako první uvádí lodní palivo na trh (jde-li o fyzickou osobu, jméno, popřípadě jména, příjmení, popřípadě též obchodní firma, adresa místa trvalého pobytu, popřípadě též místa podnikání, identifikační číslo osoby; nebylo-li identifikační číslo přiděleno, uvede se datum narození; jde-li o právnickou osobu, obchodní firma nebo název, sídlo a identifikační číslo osoby, bylo-li přiděleno, u zahraniční osoby také umístění organizační složky podniku na území České republiky, pokud ji zřizuje)
2. Údaje o množství a obsahu síry v lodním palivu a o výsledcích analýz provedených podle § 4 odst. 2.
3. Jméno, příjmení a datum vystavení.

Vykazovaný rok							
Druh lodního paliva	Obsah síry v palivu	Údaje o množství			Údaje o výsledcích analýz		
		Množství v t/rok výroba	Množství v t/rok dovoz ³⁾	Množství v t/rok distribuce ⁴⁾	Počet odebraných vzorků	Minimální obsah síry v % hm	Maximální obsah síry v % hm
Motorová nafta DMB	max. 0,001 % hm ¹⁾						
	max. 0,1 % hm ²⁾						
Plynový olej DMZ	max. 0,001 % hm ¹⁾						
	max. 0,1 % hm ²⁾						
Plynový olej DMA	max. 0,001 % hm ¹⁾						
	max. 0,1 % hm ²⁾						
Plynový olej DMX	max. 0,001 % hm ¹⁾						
	max. 0,1 % hm ²⁾						
Jiný druh paliva	max. 0,001 % hm ¹⁾						
	max. 0,1 % hm ²⁾						

¹⁾ Hmotnostní obsah síry v lodních palivech používaných vnitrozemskými plavidly.

²⁾ Hmotnostní obsah síry v palivech používaných plavidly námořní plavby v přístavech členských států Evropské unie.

³⁾ Dodávky z dovozu ze zemí mimo území Evropské unie.

⁴⁾ Dodávky z přeshraniční přepravy ze zemí Evropské unie za účelem distribuce na trhu České republiky.

EMISNÍ LIMITY PŘI POUŽITÍ METOD SNIŽOVÁNÍ EMISÍ

Hodnoty pro obsah síry v lodním palivu podle § 3 odst. 1 a odst. 3 písm. b) a emisní limity podle § 3 odst. 6.

Obsah síry v lodním palivu podle § 3 odst. 1 a odst. 3 písm. b) (% hm.)	Emisní limity vyjádřené jako poměr emisí SO ₂ (ppm) / CO ₂ (% obj.) ^{1), 2)}
3,50	151,7
1,50	65,0
1,00	43,3
0,50	21,7
0,10	4,3

Vysvětlivky:

- 1) Mezní hodnoty poměrů emisí se uplatní pouze při použití ropného destilátu nebo těžkých topných olejů. Pokud je koncentrace CO₂ snížena pomocí jednotky pro čištění spalin, lze koncentraci CO₂ měřit na vstupu této jednotky.
- 2) Emisní limity odpovídají emisím dosaženým při používání lodního paliva, které plní mezní hodnoty obsahu síry v lodním palivu stanovené v této vyhlášce.

Příloha č. 4 k vyhlášce č. 312/2012 Sb.

KRITÉRIA PRO POUŽITÍ METOD SNIŽOVÁNÍ EMISÍ

Metody snižování emisí podle § 3 odst. 6 musí být v souladu s těmito kritérii:

1. Při použití metody snižování emisí založené na používání systémů čištění spalin se nesmí odpadní voda, která je produktem systémů čištění spalin, v nichž se používají chemické látky, přídatné látky a jiné chemické směsi vytvořené na místě, vypouštět do moře, a to ani v uzavřených přístavech, přístavištích a ústích řek, pokud provozovatel lodi při schvalování příslušné metody snižování emisí neprokáže, že vypuštění takové vody do moře nebude mít žádný dopad na lidské zdraví a životní prostředí a ani je neohrozí. Je-li k čištění spalin použit hydroxid sodný, stačí, pokud odpadní voda splňuje požadavky stanovené v rezoluci Mezinárodní námořní organizace vydané podle úmluvy MARPOL⁴⁾, a její pH nepřesahuje hodnotu 8,0.

2. Při použití metody snižování emisí založené na používání biopaliv, musí biopaliva splňovat kritéria udržitelnosti stanovená v zákoně o ochraně ovzduší.

Směs biopaliv a lodních paliv musí splňovat hodnoty pro obsah síry stanovené v § 3 odst. 1 a § 3 odst. 3 písm. b).

3. Při použití metody snižování emisí založené na používání směsi lodního paliva a odpařeného zemního plynu používané tankery na zkapalněný zemní plyn v kotvištích a přístavech Evropské unie, musí být splněno kritérium uvedené v následujícím vzorci:

$$M_{\text{BOG}}/M_{\text{F}} \geq (S_{\text{F}}(\%) \cdot E_{\text{F0,1\%}} - 0,1\% \cdot E_{\text{F}}) / 0,1\% \cdot E_{\text{BOG}}$$

$M_{\text{BOG}}/M_{\text{F}}$ je poměr mezi hmotnostmi odpařeného zemního plynu a lodního paliva spotřebovaného v kotvišti

M_{BOG} je hmotnost odpařeného zemního plynu spotřebovaného v kotvišti v kg

M_{F} je hmotnost lodního paliva v kg spotřebovaného během kotvení lodi v přístavu

$S_{\text{F}}(\%)$ je obsah síry v procentech na jednotku hmotnosti použitého lodního paliva

$E_{\text{F0,1\%}}$ je energetická hodnota lodního paliva s obsahem síry $\leq 0,1\%$ v MJ/kg

E_{F} je energetická hodnota spotřebovaného lodního paliva v MJ/kg

E_{BOG} je energetická hodnota spotřebovaného odpařeného zemního plynu v MJ/kg

Pro $E_{\text{F0,1\%}}$ lze použít standardní hodnotu 43,0 MJ/kg, pro E_{F} 40,8 MJ/kg a pro E_{BOG} bude 50,0 MJ/kg. V takovém případě se splnění kritéria vyhodnotí podle následujícího vzorce:

$$M_{\text{BOG}}/M_{\text{F}} \geq 8,6 \cdot S_{\text{F}}(\%) - 0,816$$

Pro určení obsahu síry v lodním palivu spotřebovaném během kotvení v přístavu jsou v tabulce uvedeny příklady minimálních poměrů požadovaných pro lodní paliva s různým obsahem síry.

Obsah síry $S_{\text{F}}(\%)$	1	1,5	2,0	2,5	3,0	3,5
$M_{\text{BOG}}/M_{\text{F}}$	7,8	12,1	16,4	20,7	25,0	29,3